

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

(назва навчальної дисципліни)

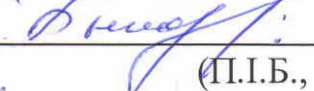
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	271 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	271.02 Управління судновими технічними системами і комплексами
Дунайський інститут Національного університету «Одеська морська академія»	
Кафедра управління в транспортній галузі	

Робоча програма навчальної дисципліни « Економічна теорія » розроблена відповідно до освітньої програми «Управління судновими технічними системами і комплексами»

Розробник : Ковальжи Н.Г., старший викладач кафедри управління в транспортній галузі

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління в транспортній галузі .

Протокол № 1 від « 09 » вересня 2022 р.

Завідувачка кафедри _____ Н.П. Биковець
(П.І.Б., підпис)

Секретарка кафедри _____ Н.Б. Тірон-Воробйова
(П.І.Б., підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми за спеціалізацією 271.02 «Управління судновими технічними системами і комплексами»

І.З. Маслов _____ (підпис)

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: вивчення особливостей і спеціальних характеристик морської транспортної галузі, які відрізняють її від інших галузей транспорту, а також формування у здобувачів освіти необхідних знань фундаментальних та прикладних питань економічної теорії, формування системи економічних знань у майбутніх спеціалістів морського транспорту; виховання на основі економічних знань сучасного економічного мислення; розвиток знань і узагальненого сприйняття економічних явищ; формування у майбутніх фахівців знань про систему економічних відносин, нових форм і методів господарювання, формування свого економічного інтересу і визначення оптимальних шляхів його реалізації в умовах ринкових відносин.

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни – обов'язкова.

Навчання за освітньою програмою можуть розпочати особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста (освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра) за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» або еквівалентною зі спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» («Експлуатація суднових енергетичних установок») або еквівалентною.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Загальні компетентності:

ЗК17. Здатність аналізувати соціальні явища та процеси, в тому числі політичного і економічного характеру, світоглядні та філософські проблеми, застосовувати основні положення і методи гуманітарних, соціальних та економічних наук при вирішенні соціальних і професійних завдань.

ЗК19. Здатність використовувати основи економічних знань при оцінці ефективності результатів діяльності в різних сферах.

Програмні результати навчання:

ПРН 60. Знання основних економічних теорій і закономірностей та методів аналізу економічних явищ і процесів.

ПРН 61. Уміння використовувати принципи, закони і методи економіки для вирішення професійних завдань і аналізувати економічні показники діяльності підприємств певного підрозділу.

Кількість кредитів ЄКТС – 3 кредити.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Економічна теорія» передбачає здобуття здобувачем освіти наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

- знати роль та значення економічної теорії в сучасному суспільстві з ринковими відносинами, в професійній підготовці та діяльності спеціалістів в сфері морського та річкового транспорту;
- знати сучасні наукові досягнення у сфері економіки, сутність економічних законів і економічних категорій, наслідки їх дії, можливості використання в господарській практиці;
- знати фундаментальні категорії та закони ринкової економіки, принципи її функціонування, засади функціонування підприємств у ринковій економіці;
- знати основні риси світових економічних систем і тенденцій їх розвитку;
- уміти аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
- уміти розв'язувати складні задачі у галузі морського та річкового транспорту, що потребують інтеграції знань в умовах неповної інформації;

- уміти оцінювати економічні наслідки функціонування підприємств морського транспорту.

3. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)				Відповідність модельному курсу Міжнародної морської організації (7.03)
	Заочна форма навчання (на базі ПЗСО)				
	Кількість аудиторних годин *	Лекції	Практичні	Лабораторні роботи	
Розділ 1. Загальні основи економічного розвитку					
Тема 1. Предмет та метод економічної теорії	2	2			
Тема 2. Потреби та економічні інтереси	2		2		
Тема 3. Основні типи економічних систем	2	2			
Тема 4. Суспільне виробництво та його результати	2	2			
Тема 5. Суть і форми організації суспільного виробництва	2		2		
Разом за розділом 1	10	6	4		
Розділ 2. Основи ринкової економіки					
Тема 6. Економічні відносини власності	2	2			
Тема 7. Сутність і еволюція грошей					
Тема 8. Інфляція					
Тема 9. Ринок, його функції, види та механізм функціонування	4	2	2		
Тема 10. Конкуренція і монополія в ринковій економіці					
Тема 11. Поняття ринкової інфраструктури та її елементи					
Тема 12. Формування доходів у ринковій економіці	2		2		
Тема 13. Підприємство в системі ринкових відносин. Підприємництво					
Разом за розділом 2	8	4	4		
Всього аудиторних годин	18	10	8		

Самостійна робота(годин)	72	
З них на виконання індивідуального завдання		
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	90	

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання практичних (семінарських) занять (за потребою)
1	Тема 2. Потреби та економічні інтереси	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», стенд.
2	Тема 5. Суть і форми організації суспільного виробництва	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», стенд.
3	Тема 9. Ринок, його функції, види та механізм функціонування	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», стенд.
4	Тема 12. Формування доходів у ринковій економіці	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», стенд.

5. Завдання для самостійної роботи

Перелік видів самостійної роботи:

- опрацювання лекційного матеріалу; контроль здійснюється шляхом опитування на практичних заняттях;
- підготовка до практичних занять.
- виконання аудиторних контрольних робіт (АКР), передбачених навчальним планом;
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни:

Тема 7. Сутність і еволюція грошей.

Тема 8. Інфляція.

Тема 13. Підприємство в системі ринкових відносин. Підприємництво.

Тема 11. Поняття ринкової інфраструктури та її елементи.

Тема 10. Конкуренція і монополія в ринковій економіці.

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом індивідуальні завдання не передбачено.

7. Методи контролю

Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді поточного та семестрового контролю.

Поточний контроль здійснюється оцінюванням якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни за результатами опитування з питань лекційного матеріалу, виконання практичних робіт, що передбачені робочим навчальним планом згідно тем робочої

навчальної програми (у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу НУ «ОМА»).

Форма контролю: залік.

Методи контролю: усні відповіді на питання теоретичного матеріалу.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою).
1	знати основні системи економічних знань, базові передумови їх розвитку та вплив на економічні процеси.	усні відповіді на питання теоретичного матеріалу, тестування з певного розділу (теми), з певних окремих питань лекційного курсу.	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», тестові завдання, стенд.
2	уміти обґрунтовувати рекомендації щодо застосування досягнень світової, європейської та української економічної науки при розробці економічної політики держави;	усні відповіді на питання теоретичного матеріалу, тестування з певного розділу (теми), з певних окремих питань лекційного курсу.	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», тестові завдання, стенд.
3	знати основи аналізу і взаємодії попиту і пропозиції в сфері морського та річкового транспорту.	усні відповіді на питання теоретичного матеріалу, тестування з певного розділу (теми), з певних окремих питань лекційного курсу, розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків.	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», тестові завдання, стенд.
4	уміти систематизувати та аналізувати інформацію щодо факторів, які впливають на якість та ефективність продукції морського транспорту	усні відповіді на питання теоретичного матеріалу, тестування з певного розділу (теми), з певних окремих питань лекційного курсу, виступ на практичних заняттях з рефератом, в дискусії.	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія», тестові завдання, стенд.

8. Схема нарахування балів за навчальною дисципліною та критерії оцінювання

Шкала оцінювання

За шкалою	За шкалою оцінювання
-----------	----------------------

ECTS		ДІ НУ «ОМА»		
Оцінка	Пояснення	Екзамен		Залік
A	Відмінно	Відмінно	5	Зараховано
B	Дуже добре	Добре	4	
C	Добре			
D	Задовільно	Задовільно	3	
E	Достатньо			
FX	Незадовільно	Незадовільно	2	Не зараховано

Загальні критерії оцінювання знань здобувачів освіти

A (відмінно) – оцінка «відмінно»

Глибокі знання і розуміння навчального матеріалу, виконання завдань без/або з незначною кількістю недоліків в обсязі, передбаченим робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувач освіти вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Переконаливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються. Здобувач освіти добре знайомий з основною, а також додатковою літературою.

B (дуже добре) – оцінка «добре»

Достатньо повні знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з незначною кількістю недоліків та/або негрубих помилок. Здобувач освіти вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, у відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу. Самостійно виправляє допущені помилки, виявляє ґрунтовне знання основної бібліографії, однак лише поверхово орієнтується у допоміжній літературі.

C (добре) – оцінка «добре»

Загальні знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з певною кількістю недоліків і несуттєвих помилок. Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію в цілому самостійно застосовувати її на практиці. Відповідь здобувача освіти правильна, але недостатньо повна, бездоказова. Здобувач освіти самостійно виправляє помилки, виявляє знайомство та розуміння основної бібліографії, однак зовсім не орієнтується у допоміжній літературі.

D (задовільно) – оцінка «задовільно»

Базові знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з суттєвими недоліками або помилками. Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. У своїх міркуваннях опирається на повторення думок викладача або автора, не вміє навести власні приклади, не може відповісти на додаткові запитання. Здобувач освіти виявляє поверхове знайомство та розуміння лише основної бібліографії та зовсім не орієнтується у допоміжній літературі.

E (достатньо) – оцінка «задовільно»

Знання та розуміння навчального матеріалу на рівні мінімальних вимог. Здобувач освіти бачить навчальну дисципліну як нагромадження випадкових і не пов'язаних між собою тем. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними, відповіді мають шаблонний характер і не відображають самостійного розуміння теми. Здобувач освіти поверхово орієнтується в основній бібліографії.

FX (незадовільно) – оцінка «незадовільно»

Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Його участь у навчальному процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Гилка У.Л. Конспект лекцій з дисципліни «Економічна теорія» для курсантів спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту»/ [уклад.Гилка У.Л.] ; – Ізмаїл, 2020. – 126 с.
2. Гилка У.Л. Методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисципліни «Економічна теорія» для курсантів спеціальності 073 «Менеджмент» / [уклад. Гилка У.Л.]; – Ізмаїл, 2020. – 40 с.
3. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф., Ряба О. І. Економічна теорія : навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Рівне: НУВГП, 2010. 369 с.
4. Економічна теорія : навчальний посібник / О.В. Стефанишин та ін. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 335 с.
5. Мацелюх Н. П., Максименко І. А. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : Центр учб. літ., 2016. 226 с.
6. Основи економічної теорії в структурно-логічних схемах : навч. посіб. / за ред. Л. С. Шевченко. Харків : Право, 2010. 144 с.
7. П'ясецька-Устич С.В., Герзанич В.М. Економічна теорія: навчально-методичний комплекс для студентів неекономічних спеціальностей. Ужгород : Ліра, 2014. 122 с.
8. Скорик Г.І., Барінов В.В., Швецова М.Б. Економічна теорія : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 185 с.
9. Стрішенець О.М., Ліщук В.І., Єлісеєва Л.В. Економічна теорія : навчальний посібник. Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. 236 с.
10. Холявко Н.І., Гонта О.І. Економічна теорія : навчальний посібник. Чернігів : Чернігівський національний технологічний університет, 2014. 218 с.

Допоміжна

1. Білецька Л. В., Білецький Л. В., Савич В. І. Економічна теорія : Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 652 с.
2. Ватаманюк З., Панчишин С. Вступ до економічної теорії : курс лекцій. Частина 1. Львів : Новий світ, 2005. 352 с.
3. Вороб'єв Е. М. Экономическая теория – политическая экономия в схемах и графиках : учеб. пособие. Харьков : ХГИ «НУА», 1999. 240 с.
4. Економічна теорія : підручник / за ред. В.М. Тарасевича. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 784 с.
5. Економічна теорія : Політекономія : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. Вид. 5-те. Київ : Знання – Прес, 2006. 719 с.
6. Макконелл К. Р. Брю С. Л. Экономикс : принципы, проблемы и политика : пер. с 14-го англ. изд. Москва : ИНФРА-М., 2005. 972 с.
7. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: навч. посіб. Вид. 2-ге, випр. і допов. Київ: Знання, 2007. 684с.
8. Мэнкью Н. Г. Принципы экономикс. СПб. : Питер Ком, 1999. 784 с.
9. Основы экономической теории: ученик / под общей ред. С.В. Мочерного. Київ : Знання, 2000. 471 с.

10. Панчишин С. М., Островерх П. І., Буняк В. Б. Аналітична економія : Макроекономіка і мікроекономіка : підручник: у 2 кн. Київ: Знання, 2009. 723 с.; 526 с.

11. Стирський М.В. Вступ до економічної теорії: Практикум. Вид. 2-е, випр. і доп. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 78с.

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Допускається використання будь-яких відкритих інтернет-ресурсів за тематикою дисципліни.

1. Інститут економіки і прогнозування НАН України : веб-сайт. URL: <http://www.ief.org.ua>
2. Бібліотека імені В.Вернадського. веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Державний комітет статистики України веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Міжнародний центр перспективних досліджень веб-сайт. URL: <http://www.icps.kiev.ua>
5. Центр транспортних стратегій веб-сайт. URL: <http://cfts.org.ua/analitics>
6. Мировой рынок фрахта веб-сайт. URL: <http://www.apk-inform.com/ru/exclusive/topic/1048755>
7. Официальный сайт журнала «ПортыУкраины» веб-сайт. URL: <http://portsukraine.com/>

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни